

11 Ianuarie 2007, nr. 153

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Hotărîrii de aprobare a Regulamentului privind modul de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli

(înregistrat în Parlament cu numărul 4920 din 22 Decembrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Hotărîrii de aprobare a Regulamentului privind modul de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este hotărîre a Parlamentului, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Deși proiectul actului legislativ supus expertizei nu este însoțit de o notă informativă, care să justifice scopul promovării, din analiza acestuia se poate constata încercarea de a reglementa modul de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. n lipsa notei informative este dificil de a evalua suficiența argumentării proiectului supus expertizei.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Asemenea referințe nu se conțin în textul proiectului.

8. Fundamentarea economico-financiară. În lipsa notei informative, este dificil de a determina faptul dacă în procesul de promovare a proiectului s-a făcut o fundamentare financiar-economică a proiectului. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudiciii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările îndeplinind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Pct.6	Textul integral	Potrivit prevederilor pct. 6 din Regulamentul privind modul de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli, drept bază pentru acordarea subvențiilor vor servi rapoartele statistice privind suprafața terenurilor plantate cu tutun și a recoltei globale obținute în anul de subvenționare. Însă, potrivit pct. 7 din regulamentul menționat se stabilește că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va efectua, în termen de 15 zile de la data prezentării rapoartelor și a <i>actelor de verificare specificate</i> la pct. 6. Astfel, există o discrepanță dintre prevederile Regulamentului, deoarece pct. 6 din Regulament nu prevede întocmirea a careva acte de verificare, fiind menționat că plata va fi efectuată doar în baza rapoartelor statistice. Această neconcordanță va permite responsabililor de implementarea actului normativ respectiv să decidă aleatoriu acordarea sau neacordarea subvențiilor, în dependență de interesele sale personale.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Revizuirea prevederilor pct. 6
2	Pct.9	Textul integral	Punctul 9 din Regulament stabilește că pot beneficia de compensarea parțială a cheltuielilor de producere a materialului sădător pomicol și pentru înființarea plantațiilor pomicole agenții economici, persoane juridice și persoane fizice, care desfășoară activitate economică în domeniul respectiv, <i>în bază unui contract de activitate economică comună, conform legislației în vigoare.</i> Trebuie de menționat că Codul civil al RM nu prevede o asemenea categorie de contracte. Totodată, nu este clar cu	Coruptibilitate Norme de trimitere Concurența normelor de drept Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive	Revizuirea prevederilor pct.9

			cine persoanele fizice și juridice trebuie să încheie contracte de activitate economică comună, care trebuie să fie obiectul contractului în cauză și care sînt actele normative care trebuie să reglementeze relațiile juridice ce se nasc în baza acestor contracte. Considerăm că acest punct trebuie să fie revăzut și concordat cu legislația RM în vigoare, prin specificarea expresă a obiectului și raporturilor juridice care trebuie să apară în urma încheierii contractelor menționate mai sus. Această prevedere în forma în care este propusă, de altfel deja aprobată de către Parlament, permite comiterea de acte de corupție, deoarece acordă responsabililor de implementarea actului normativ respectiv dreptul de interpretare discreționară a faptului ce tipuri de contracte cad sub incidența prevederilor punctului în cauză.		
3	Pct.14	Textul integral	Prevederile pct. 14 din Regulament stabilesc cerințe exagerate pentru subiectul care va solicita realizarea dreptului său. Această cerință exagerată se manifestă prin faptul că norma în cauză nu stabilește o listă exhaustivă a documentelor care urmează să le prezinte solicitantul subvenției, stabilind în finalul textului că solicitantul trebuie să prezinte <i>și alte documente, la solicitarea grupului de lucru, necesare pentru adoptarea unei decizii definitive</i> . Această prevedere prin natura sa este nemijlocit coruptibilă deoarece ea permite responsabililor de implementarea actului normativ să întreprindă acțiuni ce vor determina solicitanții la acordarea de diferite favoruri pentru a determina adoptarea unor decizii favorabile.	Coruptibilitate Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive	Revizuirea prevederilor pct.14

Concluzii

Considerăm că pentru o mai bună aplicare a Hotărîrii în cauză trebuie de eliminat toate prevederile ce pot favoriza săvîrșirea unor acte de corupție. Totodată trebuie de menționat că Hotărîrea dată prevede, în unele cauze, o procedură mai simplificată de obținere a subvențiilor decît hotărîrile precedente ceea este un factor pozitiv.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției